

Tips vid återkoppling till patient

- **Generell återkoppling**

I återkopplingen till testtagaren är det viktigt att poängtera att dennes resultat har jämförts med andra personer i samma ålder och med samma utbildningsnivå.

Man kan berätta att vi alla är lite olika bra på dessa tester, men att det finns en förväntad nivå på den kognitiva funktionen och att det är denna som personens resultat jämförts med.

Berätta att testet ger en ögonblicksbild av hur personens hjärna arbetar just nu – det är inget IQ-test (ett vanligt missförstånd).

- **Styrkor och svagheter**

I den kognitiva profilen syns både styrkor och svagheter. Syftet till att patienten söker sig till vården är oftast en egen medvetenhet om ens svagheter. Dessa är bra att bekräfta om de syns i resultaten – att de kan fångas upp objektivt är ett första steg till att hitta orsaker.

Men kognitiva styrkor kan med fördel framhävas och användas som utgångspunkt i återkopplingen. Styrkorna kan hjälpa patienten att skapa strategier och att i vardagen kompensera för de funktioner som börjar svikta. Det är ett adekvat sätt att hantera svårigheter och något som vi kan stödja dem i genom att fokusera på styrkor.

- **Återkoppling av specifika kognitiva funktioner**

När resultaten visar att en specifik kognitiv domän är nedsatt, utgå från detta i vidare samtal med patienten.

“Ditt resultat för minnestesten ligger något lågt. Detta kan orsakas av XYZ och det kan uttrycka sig i vardagen på detta sätt... Är det något du känner igen?”

• Återkoppling till närstående

Utöver återkoppling till patienten, kan resultaten vara av stor vikt för närstående. Dessa kanske märker att personen inte längre "är sig själv" och att en negativ förändring har skett. Ofta är det svårt för den drabbade att själv konkret sätta ord på kognitiva förändringar.

Att då kunna visa på att hjärnan inte fungerar som den ska, och i vilka aspekter, är ett viktigt första steg. Förståelsen för vad förändringarna konkret innebär kan både lindra frustration och ge förutsättningar för att bättre kunna stötta och samarbeta med personen kring svårigheterna.

• Återkoppling innan orsak är hittad

Ofta ska man återkoppla ett resultat innan man vet exakt vad orsaken till den kognitiv svikten är. Då kan man säga att testningen som genomfördes är jättebra att ha för vidare utredning och uppföljning och att den kan komma att bli väldigt viktig framöver.

• Bemöta invändningar från patient

"Det är klart att detta inte gick bra, jag har ju aldrig gjort sådant här förut!"

Förklara: "Det är inte meningen att du ska ha gjort detta förut – det är det bästa sättet att testa hjärnan!"

"Detta är som att sitta i skolan igen, supertramsigt!"

Bekräfta: "Så kan det verkligen kännas – det förstår jag – men skulle det vara ok att vi genomför testerna ändå?"

"Det går så dåligt, jag kommer aldrig att klara det här"

Förklara: "Det är inte meningen att man ska klara allt på dessa tester utan någonstans tar det stopp för alla."

Bekräfta, ifall patienten känner igen svårigheterna från sin vardag: "Då är det jättebra att du och jag ses idag och även kan se det i resultaten, så kan vi försöka ta reda på vad det beror på."